

Városi polgármesterek fóruma

A városfejlesztés aktuális kérdései

A Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium által január 28-án szervezett városfejlesztési konferencia nagy érdeklődés mellett került megrendezésre a Duna Palotában. A konferencia a Területfejlesztési és Építésügyi Szakállamtitkárság városfejlesztéshez kapcsolódó aktuális feladataival foglalkozott.

Súlypontok

✓ A városfejlesztésért felelős európai miniszterek marseille-i találkozájának tapasztalatai, a Lipcsei Charta elveinek átültetése a hazai gyakorlatba;

✓ Városrehabilitáció 2007–2013 Kézikönyv a városok számára című IVS módszertani anyag változásainak bemutatása;

✓ A regionális operatív programok 2009–2010. évben várható városrehabilitációs pályázati kiírásai, útmutatás a pályázó önkormányzatok számára;

✓ Településfejlesztési koncepció várható tartalmi követelményeinek bemutatása.

A konferencia levezető elnöke, s egyben első előadója *dr. Szaló Péter*, az NFGM területfejlesztési és építésügyi szakállamtitkára volt. Bevezetőjében

szólt a rendezvény fontosságáról, kiemelve, hogy ez egy folyamat, az egy éve e témában megkezdett szakmai párbeszéd folytatása. Megköszönte, hogy a polgármesterek, a főépítészek, a tervezők, a szakemberek elfogadták a meghívásukat. Egyúttal kimentette Burány Sándor NFGM államtitkárt más irányú elfoglaltsága miatt.

Dr. Szaló Péter előadása első részében tájékoztatta a résztvevőket a városfejlesztésért felelős európai miniszterek marseille-i találkozájának tapasztalatairól. Majd bemutatta a Lipcsei Charta elveinek hazai gyakorlatba történő átültetését.

Dr. Nagy Sándor alpolgármester előadásának címe Városfejlesztés a gyakorlatban – ennek részeként

Dr. Bóka István

bemutatta Szeged Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját.

Dr. Bóka István polgármester előadása Városfejlesztés a gyakorlatban – Balatonfüred Város Akcióterületi Tervének bemutatásáról szólt.

A felülvizsgált Városfejlesztési Kézikönyvről – a 2007–2008. évi tapasztalatakról és a Kézikönyv változásairól *Jármi Gyöngyi* területfejlesztési referens (NFGM, Területfejlesztési

si Főosztály) beszélt, aki a téma felelőse és koordinátora. Ennek részeként az Integrált Városfejlesztési Stratégia részleteit *Lunk Tamás* (Vitalpro Kft.), az Akcióterületi Terv és városfejlesztő társaság összefüggéseit *Aczél Gábor*, a Magyar Urbanisztikai Társaság elnöke (Városfejlesztés Zrt.), a Szociális városrehabilitáció és Antiszegregációs terv részleteit *Somogyi Eszter* (Városkutatás Kft.) mutatta be.

A résztvevők megkapták az átdolgozott Városfejlesztési Kézikönyv munkaközi anyagát CD-n.

A Városfejlesztés a Regionális Operatív Programokban témában *Mosonyi Balázs* főigazgató, Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága ROP IH tartott ismertetőt.

A városi szerepkörök vizsgálatáról, a településfejlesztési koncepció szabályozásáról *Szűcs Mihály* főosztályvezető-helyettes (NFGM, Területrendezési és Településügyi Főosztály) mondta el az aktuális információkat.

A konferenciát az elhangzottakkal kapcsolatos vita, kérdések és az azokra adott válaszok zárták.

A konferencián elhangzott előadások anyagai letölthetők a www.nfgm.gov.hu honlapról.

(Forrás: NFGM Területfejlesztési és Építésügyi Szakállamtitkárság)

Pályázati felhívás

■ **HELYI ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG 2009.** A Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Építésügyi és Építészeti Főosztálya az építészeti örökség helyi védelme területén a példaszerű helyreállítások elismerése céljából építészeti nívódíj pályázatot hirdet **HELYI ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG 2009.** címmel. A pályázat lebonyolításával a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaságot bízta meg.

A nívódíjat megvalósult alkotások

nyerhetik el. A pályázat nyilvános. A nívódíjra pályázni lehet az ország területén lévő, önkormányzati rendelettel a helyi védelem körébe vont elemekkel, amelyek jelentős építészeti értéket képviselnek, és helyreállításuk, bemutatásuk példaszerű színvonalon, értéknövelő módon valósult meg.

Pályázati feltételek

Pályázatot nyújthat be minden olyan személy, aki a felújítás megvalósításában felelős építészként, vagy táj- és kertépítész tervezőként, illetve restaurátorként, generálkivitelezőként, vagy tulajdonosként (önkormányzat és civil szervezet is lehet) közreműködött, és a pályázati kiírás feltételeit magára nézve kötelezőnek ismeri

el. A pályázatra 2009. január 1. előtt igazoltan megvalósult alkotásokkal, épületek esetében e dátum előtti jogerős használatbavételi engedéllyel rendelkező pályaművekkel lehet jelentkezni. Nem lehet pályázni, ha a tervezéssel kapcsolatban szerzői jogi, etikai vita vagy építésrendészeti eljárás áll fenn, erről a pályázónak nyilatkoznia kell.

Díjazásban az építetők, a tervezők és a kivitelezők részesülnek.

A pályázatokhoz ajánlott csatolni az állami főépítész értékelő véleményét, amely a pályázat mellékletét képezi. Nem pályázhatnak az országos műemléki védeltséget élvező épületek, objektumok.

A pályázatok benyújtása

A pályázatot a pontosan kitöltött adatlapok felhasználásával, a felhívásban ajánlott és kötelező dokumentumok csatolásával, A/4 formátumú csomagolásban, az alábbi címre kell benyújtani:

VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság, 1111 Budapest, Budafoki út 59. Információs szolgálati Iroda, Bódyné Máthé Ildikó részére

A pályázatok benyújtásának határideje: 2009. március 10.

A pályázatok a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium (NFGM) Építésügyi és Építészeti Főosztály vezetője által felkért bizottság bírálja el, amely a

benyújtási határidőt követő 90 napon belül hozza meg döntését, amelyről a pályázóka döntést követő 20 munkanapon belül írásban értesítést kapnak. A benyújtott pályázati anyag díjazására a legmagasabb pályadíj 1,5 millió, a legalacsonyabb 300 ezer forint. A díjak átadására és a díjazásban vagy elismerésben részesített épületek bemutatására ünnepélyes keretek között kerül sor.

A pályázati felhívást az Építésügyi Szemle, az Önkormányzati Tájékoztató, az ÖNKOR-KÉP és az Építész Közlöny is közzéteszi, de hozzáférhető a www.nfgm.gov.hu

és a www.vati.hu honlapon is, letölthető formában. A pályázati kiírás és jelentkezési lap (adatlap) 2009. január 20-tól díjmentesen szerezhető be a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság Dokumentációs Központ, Szolgáltatási Osztálynál. Cím: 1111 Budapest, Budafoki út 59.

További információ kérhető: *Bánóné Nyékhelyi Mária szakmai titkártól a [Maria.Nyekhelyi.Banone@meh.gov.hu](mailto:Banone@meh.gov.hu) e-mail címen, illetve Bódyné Máthé Ildikótól: telefonon: 279-2613 vagy e-mailen: ibody@vati.hu.*

Kós Károly-díjat kaptak

Bajnai Gordon nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter, Kós Károly születésének 125. évfordulója alkalmából három személynek egyéni és három szervezetnek közösségi díjat adományozott. Az elismeréseket dr. Szaló Péter területfejlesztési és építésügyi szakállamtitkár adta át 2008 decemberében a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztériumban.

A 2008. évben kiadható Kós Károly-díjakra egyéni kategóriában 17, közösségi kategóriában 6 javaslat érkezett be. A beérkezett javaslatokat a Kós Károly-díj Bizottság november 4-én megtartott plenáris ülésén értékelte és ajánlást készített a díjak adományozására. Az ajánlás előterjesztése alapján *Bajnai Gordon* nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter Kós Károly születésének 125. évfordulója alkalmából

Kós Károly-díjat adományozott az alábbi személyeknek, illetve szervezeteknek:

Egyéni kategóriában

Minczinger Katalin nyugdíjas pedagógus. Fonyód város lakosságának régóta megfogalmazott igénye volt egy helytörténeti gyűjtemény megalapítása. Minczinger Katalin magára vállalta a kezdeményezést és a megvalósítás döntő részét. Példa nélkü-

li önzetlenséggel és eredményességgel, időt és fáradságot nem kímélve dolgozott ebben az ügyben. Az ő elhivatottsága és lelkesedése másokat is magával ragadott. Így valószínűleg meg a hajdan mozinak is használt, leromlott állapotú százéves nyaralóépület igényes, illetve teljes felújítása a helytörténeti gyűjtemény elhelyezése végett. Minczinger Katalin ezt követően is folyamatos munkát végez mind a gyűjtemény fenntartása és bővítése, mind pedig a település kulturális életének szervezése terén.

Sáros László DLA építész.

Sáros László építész több évtizedes tervezői alkotó tevékenységével szerzett hírnevet és elismertséget; a legmagasabb építészeti díjak birtokosa. Az alkotói munka mellett azonban folyamatosan közérdekű feladatokat is vállalt. Több mint egy évtizedig főépítészként hatással volt Jászberény város fejlődésére; hasonló ideig volt a Kós

Sáros László építész átveszi a díjat Szaló Pétertől.

Károly Alapítvány kuratóriumának elnöke; mesterként működik közre a Kós Károly Vándoriskola tevékenységében. Jelentős szakirodalmi és építész fotós munkássága a különböző kultúrák, hagyományok és műfajok iránti érzékenységét mutatják. Szakmai sokoldalúsága, a hagyományos értékek iránti elkötelezettsége, közéleti szerepvállalása példamutató.

Vass József amatőr helytörténetész és fotográfus. Óföldéak építészeti, régészeti és néprajzi emlékekben gazdag Csongrád megyei kis település. Vass József két évtizede meghatározó személyisége, szinte motorja a helyi társadalmi életnek, a helyi közművelő-

désnek. Kulturális szervező és kezdeményező tevékenységével jelentősen hozzájárult a helyi hagyományok feltárásához és fenntartásához. Sokat fáradozott a település és

környezete szépítéséért, az építészeti és a természeti értékek megőrzéséért. Jelentős áldozattal, kis részben pályázati támogatással, képeslapokat és ismertető füzeteket készített és adott ki a településről. Vass József lokálpatriotizmusa, sokoldalú hagyományörző és önkéntes művelődésszervező munkássága példamutató.

Közösségi kategóriában

Az Akli Majorért Műemlék Alapítvány. A Zirchez közeli Akli Major értékes épület-együttese hajdan a bencés, majd a ciszterci szerzetes rend gazdaságához tartozott. Négy évtizeden át a Bakony Tsz. használta az épületeket, műemléki jellegükre és történeti értékükre való legkisebb tekintet nélkül. Ennek ellenére az együttes viszonylagos épségben fennmaradt. Egy fiatal házaspár néhány éve megvette a majort, és elszántan nekikezdett az elgazosodott terület megtisztításának, valamint az épületeken a legsürgetőbb állagmegóvási munkáknak. Létrehozták az épületegyüttes megmentésére az Akli Major Műemlék Alapítványt. Az együttest a XVI. századtól kezdődően a legkülönbözőbb időszakokban épült, de kivétel nélkül művészi értékű épületek alkotják. A felújítás ugyan még

csak a kezdeti stádiumban van, azonban az alapítvány közösgének a helyreállítás érdekében kifejtett erőfeszítései és a jó ügy iránti elkötelezettsége mindenképpen példamutató és elismerésre méltó. A díjat Vajda Eszter, az alapítvány elnöke vette át.

A Szigligeti Táj- és Településvédő Kör. A szervezet 1984-ben alakult, elsőként a hasonló nagyságú települések körét tekintve. Azóta is folyamatosan és eredményesen dolgozik a táji és a települési környezet értékeinek védelmében, a település fenntartható fejlődése érdekében. Részt vett a „Szigligeti Váralapítvány” alapításában és tevékenységében. Szellemi kapacitásával, szakértői közreműködéssel segítette a helyi önkormányzatot egy több százmillió forintos csatorna-építési támogatás elnyerésében. A rendezési tervek készítése során a kör ugyancsak szakértői tanácsadással segítette az önkormányzatot; két évtizeden át szervezte a Szigligeti Nyár rendezvénysorozatot, amelynek sikere lehetővé tette, hogy most már az önkormányzat szervezi. A kör alapította 1984-ben a Szigligetért emlékérmét, amelyet minden évben a településért kiemelkedően munkálkodó személy kaphat elismerésül; az 1987-ben megalapított Szép kert, szép ház célja a lakókörnyezeti kultúra iránti igényesség ösztönzése volt, szép eredményeket hozott. A Szigligeti Táj- és Településvédő Kör közel negyedszázados tevékenysége, a helyi önkormányzattal való eredményes együttmű-

A Kós Károly-díjat 1987-ben alapította az akkori építésügyi és városfejlesztési miniszter. A díjat a rendszerváltást követően 1991-ben újraalapították. Az elismerés a települési értékvédelem, a környezetszépítés, valamint az építészeti hagyományápolás területén végzett kiemelkedő, eredményes – egyéni vagy csoportos – munkáért adományozható. Évente legfeljebb három személynek adható díj egyéni és három szervezetnek vagy csoportnak közösségi kategóriában. Az elismeréssel emlékplakett, az adományozást igazoló oklevél és pénzjutalom jár. Az egyéni díjat ugyanaz a személy legfeljebb kétszer, a közösségi díjat ugyanaz a szervezet vagy csoport csak egyszer kaphatja meg. A díj adományozását előkészítő szakmai bizottság elnöke Fegyverneky Sándor országos főépítész. A bizottság tagjait a Magyar Építész Kamara, a Magyar Építőművészek Szövetsége, az Országos Főépítész Kollégium, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, valamint a Város és Faluvédők Szövetsége (Hungaria Nostra) delegálja.

ködése követésre és elismerésre méltó. A díjat *Jeney Lajos* DLA építész, a kör örökös elnöke vette át.

A Wekerlei Társaskör Egyesület. A Kós Károly és építéstartársai által tervezett kispesti Wekerle-telep az idén ünnepelte százéves fennállását. A telep lakói már régen felismerték, hogy szűkebb környezetük nem csupán települési vagy országos jelentőségű

értéket képvisel, hanem bírja az összehasonlítást a vele egy időben Európa-szerte megvalósult hasonló léptékű lakónegyedekkel is. Talán nem véletlen, hogy az igényes lakókörnyezet kedvezően hat a helyi társadalmi életre: a Wekerlén több civil szervezet működik, sőt időnként együtt is működik egymással. Közülük az egyik a Wekerlei Társaskör Egyesület, amely mintegy két

évtizeden át Katona Áron Sándor, majd az utóbbi években Nagy Tamás elnökletével szervezi a helyi közösségi életet, a települési értékek védelmét és ápolását. Magas színvonalú szervező és kezdeményező tevékenységük a közélet és a kultúra minden területére kiterjed, minden korosztály számára vonzó programokat biztosít. Törekvéseikhez gyakran megnyerik a kerüle-

ti önkormányzat támogatását is. Közérdekű tevékenységük az idei centenáriumi ünnepeksorozat és az ehhez kapcsolódó változatos tematikájú rendezvények szervezésében csúcsonyult ki. A díjat *Nagy Tamás*, a társaskör elnöke vette át.

(Zsilinszky Gyula, NFGM, a Kós Károly-Díj Bizottság titkára)

Megjelent a régen várt rendelet, amely kötelezővé teszi és szabályozza az épületek energetikai minősítését. 2009. január 1-től minden új építésnél (ha az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet hatálybalépését követően indult eljárásban engedélyezték) – néhány kivételtől eltekintve – kötelező az energetikai tanúsítvány elkészítése.

A kivételek: az 50 m²-nél kisebb hasznos alapterületű épületek, az évente 4 hónapnál rövidebb használatra szánt épületek, a legfeljebb 2 évi használatra tervezett épületek, a hitéleti rendeltetésű épületek, védett vagy védett területen álló épületek, mezőgazdasági épületek, műhelyek, sátor-szerkezetek. Eladásnál és tartós (1 évnél hosszabb) bérbeadásnál a minősítés 2011. december 31-ig önkéntes. Természetesen a minősítés csak azokra az épületekre értelmezhető, amelyek energiát fogyasztanak (fűtöttek, hűtöttek stb).

A 176/2008. (VI. 30.) kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról megszabja a tanúsítvány formai és tartalmi követelményeit, valamint azt is, kik és mennyiért lesznek jogosultak azt elkészíteni. Az energetikai tanúsítvány kiállításához szükséges feltételeket a 104/2006 (IV.28) kormányrendelet tartalmazza. Eszerint ilyen tanúsítványt kizárólag az készíthet, aki letette a energetikai tanúsításhoz szükséges jogosultsági vizsgát, ilyen vizsgát pedig csak az tehet, aki rendelkezik az e jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel (legalább 3 éves akkreditált tantervű egyetem szintű alapképzés, illetve főiskolai szintű képzés oklevelével)

A tanúsítás díja rendeltetési munkaóránként 5500 forint+áfa lehet, ezen kívül a tanúsító a felmerülő költségeit is felszámolhatja. Ha a tanúsítás a felelős műszaki vezető által igazoltan megvalósult kiveteli terv alapján vagy (eladás, bérbeadás esetén) a valós energiaszámlák alapján történik, a tanúsító legfeljebb 2 munkaórát számolhat el.

(Forrás: <http://www.archiweb.hu>)

Gyors információszolgáltatás

Elindult az ÉPÍTÉSI PIACTÉR

Azonnali áttekintést ad az elérhető építőipari beruházásokról 2008 novemberétől az Építési PiacTér, amely szakmai szervezetek honlapjain és kormányzati portálokon is megtalálható. Az internetes kereső bárkinek ingyenes tájékoztatást ad többek között azokról az uniós forrásokból megvalósuló, már eldöntött építési beruházásokról, amelyek 2010 első feléig összesen 1800 milliárd forintnyi megrendelés-állományt tesznek elérhetővé az ágazat szereplői számára.

A következő másfél évben mintegy 1800 milliárd forintnyi keresletet támaszt a kormány a hazai építőiparban uniós források segítségével. Mindezen projektek egy, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) által létrehozott internetes adatbázisból kereshetők, amely jelenleg több mint 2600 építési beruházás adatait tartalmazza. Az Építési PiacTér előnye, hogy széles körű ingyenes információt ad az építőipari vállalkozóknak, akik így már a kiírás pillanatában értesülhetnek a számukra fontos közbeszerzésekről, uniós pályázatokról. Ezek alapján adhatnak ajánlatokat a beruházást elnyert szervezeteknek, részt vehetnek a kivitelezésben.

Az Építőipari PiacTér tartalma heti rendszerességgel frissül. A feltöltött adatokat három különböző típusú

kereső segítségével böngészheti az érdeklődő: az *Uniós projektek* oldal azt a célt szolgálja, hogy az építőipari vállalkozások egy helyen tájékozódhassanak az uniós támogatású építési beruházások legfontosabb adatairól. A *Közbeszerzési Eljárások* oldalon az építésügyi közbeszerzési eljárások adatai között lehet keresni. A *Várható uniós projektek* pedig a kormány által jóváhagyott, de kiírásra még nem került kiemelt projekteket mutatja be. Mindhárom kereső esetében összetett keresési feltételek alkalmazhatók.

Az Építési PiacTér fokozza az átláthatóságot és számon kérhetőséget, létrehozásával az uniós és hazai közbeszerzési beruházások menete mindenki számára nyomon követhetővé vált.

Az oldal látogatottsága dinamikusan nő, az első egy hónapban közel három ezren használták a keresőt. A minél szélesebb körű tájékoztatás érdekében az Építőipari PiacTér keresőprogram több szakmai és kormányzati internetes honlapról is elérhető (pl. www.evosz.hu, www.vosz.hu, www.iposz.hu, www.maisz.hu, www.mek.hu, www.mmk.hu, www.nfgm.gov.hu, www.vati.hu).

Az Építőipari PiacTér elérhetősege a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján: http://www.nfu.hu/epitesugyi_kereso

(Forrás: NFGM sajtóanyag)

Őrizzük meg a történeti ablakokat!

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal 2008 novemberében kétnapos nemzetközi szimpóziumot tartott a Károlyi-Csekonics Rezidenciában Budapesten a hagyományos, történeti ablakok megőrzéséért. A szimpózium széles körű nemzetközi kitekintésben adott számot arról, hogy a hagyományos ablakok is megfeleltethetők a jelenlegi zaj-, hő- és hangszigetelési követelményeknek. Felújításuk időt-

állóbb és környezettudatosabb megoldás, mint meggondolatlan és – a legtöbbször – indokolatlan kicserélésük. A hagyományos szerkezetek, így az ablakok, megtartása növeli az épületek ingatlanértékét is.

Az ablakok arányrendszerükkel, formai és technikai megoldásukkal képesek önmagukban megjeleníteni az épület stílusát és az építés korát. Kicserélésükkel épületállomá-

nyunk és városképeink jellegzetes karaktere megváltozhat, a sematikus és az építés korszakától idegen homlokzatok zavaros látványt eredményeznek. Hosszú évek tapasztalata azt mutatja, hogy az ablakcsere nem nyújtanak kielégítő megoldást, sem technikai, sem esztétikai tekintetben.

Alábbiakban teljes terjedelmében közöljük a szimpózium záródokumentumát.

leges hulladék keletkezésétől, energiát takarítunk meg azzal, hogy kevesebb új gyártmányt használunk. Az eredeti szerkezetek megtartásával növeljük az ingatlanok piaci értékét.

Amennyiben szükséges, jó válasz lehet a régi épületek ablakainak újragyártása is, ha kellő szakértelemmel történik a tervezés, a gyártás és a beépítés, ha az új szerkezet az eredetihez hű formaképzéssel, anyag- és színhasználattal készül, továbbá ha a szükséges technikai mutatóknak való megfeleltetés nem okoz esztétikai értékcsökkenést.

A megoldás

Ahhoz, hogy elősegítsük az országunkban még nagy számban megtalálható hagyományos, történeti ablakok megtartását, széles körű összefogásra van szükség.

Vállaljuk, hogy e cél elérése érdekében az alábbi feladatok elvégzésében együttműködünk: építésügyi szabályozások összehangolása; az örökségvédelmi, a környezettudatos és energiatakarékos szemlélet erősítése már az oktatás szintjén; szemléletformálás az építészeti szakmagyakorlás (elsősorban a tervezés, kivitelezés) területén; kutatások támogatása; olyan technológiák, anyagok, gyártmányok fejlesztése, amelyek elősegítik az ablakok megtarthatóságát és a mai előírásoknak való megfelelését; az ingatlankezelők és -fenntartók tudatosítása; széles körű tájékoztatás a nem szakmai körök (a lehetséges megbízók) számára,

Kiáltvány a történeti ablakok megtartásáért

Az ABLAKOK – nemzetközi szimpózium a hagyományos, történeti ablakok megőrzéséért című szakmai program záródokumentuma

Az ablakok, arányrendszerükkel, formai és technikai megoldásukkal képesek önmagukban megjeleníteni az épület stílusát és az építés korát. Kitért szerepet töltenek be nemcsak az egyes házak, hanem az utca- és városkép jellegének meghatározásában is.

A magas színvonalú műhelyekben gyártott és több száz éves folyamatos tökéletesítés során kikísérletezett, hagyományos ablakszerkezetek jelentős értéket képviselnek.

Mivel kiváló anyagból készültek, élettartamuk folyamatos karbantartással hosszú időre biztosítható. Esztétikusak, eleganciát és könnyedséget kölcsönöznek az épületek megjelené-

sének, mert vékony, karcsú szelvényeik nagyobb üvegfelületet eredményeznek, mint az ugyanakkora nyílásba beépíthető mai szerkezetek. Praktikusak, mert a kétrétegű, gyakran redőny-szekerénnyel vagy spalettával, zsaluval kombinált komplex szerkezetű ablakok nemcsak a hideg ellen nyújtanak védelmet, hanem megfelelő hő-, fény- és zajszigetelést is lehetővé tesznek.

A jelenlegi helyzet

Napjaink legnagyobb kihívása a környezetszennyezés, az energiakészletek kimerülése és a klímaváltozás. E problémákra rossz és jó válaszok egyaránt adhatók.

Az ablakokra vonatkoztatva rossz és elhamarkodott válasz az – amit többnyire a rosszul kiírt pályázati lehetőségek, az információhiány és a félre-

zető reklámkampányok okoznak –, hogy az ablakokat indokolatlanul újra cserélik.

A jó válaszok egyike a hagyományos ablakszerkezetek megtartása, mert a fenntarthatóság szempontjából alapvető fontosságú, hogy minden meglévő erőforrást maximálisan hasznosítsunk, biztosíthatjuk ezáltal a megszokott, harmonikus utca- és városkép, épített örökségünk karakterének fennmaradását is. Kutatási eredmények bizonyítják, hogy a hagyományos ablakok tulajdonságai viszonylag egyszerű módszerekkel javíthatók, hőtechnikai, hanggátlási és tömítési szempontból az új szerkezetekkel közel egyenértékűvé alakíthatók. A régi ablakoknál nem alakul ki a tökéletes légzárás okozta penészesedés és nincs akkora veszélye oxigén-hiánynak, mint egyes új szerkezeteknél, környezetünket megóvjuk a fölös-

többek között a média erejének igénybevételével; olyan pályázatok kiírásának elősegítése, amelyek az ablakcserék helyett az ablakok megtartását, feljavítását ösztönzik; a meglévő jó szakembergárda (restaurátorok, asztalosok, fémművesek, gyártók és forgalmazók stb.), valamint a megvalósult jó példák népszerűsítése; a szakképzés átalakításának támogatása (szemléletformálás, technológia, technika, anyagismeret stb. szélesítése) a hagyományos szerkezetek megtartása érdekében.

Elő lépésként, a hagyományos ablakok megtartásával kapcsolatos információk népszerűsítése érdekében bejegyzésre került a www.ablakprofilok.hu honlap.

Jelen kiáltvány a Budapesten megrendezett ABLAKOK – nemzetközi szimpózium a hagyományos, történeti ablakok megőrzéséért

című szakmai program záródokumentumaként, a nemzetközi és a hazai tapasztalatok alapján készült.

Az örökségi értékek átfogó védelmét e kiáltvány nem vállalja föl, de bátorítja hasonló szellemű összefogások és felhívások kezdeményezését.

Dr. Mezős Tamás elnök, Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, Fegyvernek Sándor, országos főépítész, a Nemzeti Építészeti Tanács elnöke • A Nemzeti Építészeti Tanács (NÉT) tagszervezetei: Magyar Építész Kamara (MÉK), Magyar Építőművészek Szövetsége (MÉSZ), Magyar Urbanisztikai Társaság (MUT), Országos Főépítész Kollégium (OFK), Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) valamint Magyar Építész Kamara Műemlékvédelmi Tagozat, Budapesti Építész Kamara, ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság, ECO-VASt Falvak és Kisvárosok Magyarországi Műhelye Egyesület, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Kht., Magyar Üvegipari Szövetség, Magyar Építészeti Múzeum, Város- és Faluvédők Szövetsége, Budapesti Városvédő Egyesület, Budapest Világörökségéért Alapítvány, Porta Speciosa Egyesület, Ybl Egyesület, epiteszforum.hu

(Forrás: www.koh.hu)

Állami főépítészek

KERESZTES SÁNDOR állami főépítész, fősztályvezető. *Illetékességi területe:* a Nyugat-dunántúli Régió (Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala megyék, Győr, Sopron, Szombathely, Zalaegerszeg és Nagykanizsa m. j. városok), kivéve a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Zala m-i települései. **NYUGAT-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS ÁLLAMIGAZGATÁSI HIVATAL ÁLLAMI FŐÉPÍTÉSZI IRODA** 9022 Győr, Vörösmarty u. 10. • Telefon/fax/üzemeltetés: (96) 328-787, (96) 517-004 • E-mail: foepitesz@tfi-gyor.hu

BERNÁTH MIHÁLY állami főépítész, fősztályvezető. *Illetékességi területe:* az Észak-magyarországi Régió (Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyék, Miskolc, Eger, Salgótarján m. j. városok) **ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI REGIONÁLIS ÁLLAMIGAZGATÁSI HIVATAL ÁLLAMI FŐÉPÍTÉSZI IRODA** 3300 Eger, Kossuth u. 9. • Telefon: (36) 516-224, (36) 311-640 • Fax: (36) 516-225 • E-mail: allfoep@emrkh.hu BernathM@emrkh.hu • KoritarK@emrkh.hu • SolyomM@emrkh.hu • SzegediZsanna@emrkh.hu • JonaM@emrkh.hu

LANTAY ATTILA állami főépítész, fősztályvezető. *Illetékességi területe:* a Közép-dunántúli Régió (Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém megyék, Székesfehérvár, Dunaújváros, Tatabánya és Veszprém m. j. városok), kivéve a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Veszprém megyei települései.

KÖZÉP-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS ÁLLAMIGAZGATÁSI HIVATAL ÁLLAMI FŐÉPÍTÉSZI IRODA 8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9. • Iroda: Petőfi út 5. II. emelet • Telefon: (22) 512-250-tól 259-ig • Mobil: (30) 248-9455 • Fax: (22) 512-250 • E-mail: allami.foepitesz@fejerkdrkh.hu

DR. HAJNÓCZI PÉTER állami főépítész, fősztályvezető. *Illetékességi területe:* a Közép-magyarországi Régió (Budapest főváros, Érd m. j. város és Pest megye).

KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI REGIONÁLIS ÁLLAMIGAZGATÁSI HIVATAL ÁLLAMI FŐÉPÍTÉSZI IRODA 1052 Budapest, Városház utca 7. II. 295. • 1364 Budapest, Pf. 270. • Telefon: (1) 485-6800 kp. • Fax: (1) 266-2502 • *Dr. Hajnóczi Péter* (30) 941-6730, hajnocz.peter@kmrkh.hu • *Kabdebó Krisztina* (1) 485-6914, kabdebo.krisztina@kmrkh.hu • *Kiss Ágnes* (1) 485-6945, kiss.agnes@kmrkh.hu • *Kovács Bea* (1) 485-6800/6287 m., kovacs.beata@kmrkh.hu • *Kovács Zsófia* (1) 485-6800/6289 m., kovacs.zsofia@kmrkh.hu • *Kövesi György* (1) 485-6800/6220 m., kovesi.gyorgy@kmrkh.hu • *Tóth József* (1) 485-6916, toth.jozsef@kmrkh.hu

VIRÁNYI ISTVÁN állami főépítész, fősztályvezető. *Illetékességi területe:* a Dél-dunántúli Régió (Baranya, Somogy és Tolna megyék, Pécs, Kaposvár, Szekszárd m. j. városok) és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet teljes területe.

DÉL-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS ÁLLAMIGAZGATÁSI HIVATAL ÁLLAMI FŐÉPÍTÉSZI IRODA 7400 Kaposvár, Csokonai u. 3. • 7401 Kaposvár, Pf. 261. • Telefon: (82) 502-650, (82) 502-659 • Mobil: (20) 940-9239 • Fax: (82) 502-639 • E-mail: foepitesz@somogy.ddrkh.hu • *Fábián Éva* (82) 502-659, • *Horváth Szabolcs* (82) 502-656 • *Kutnyák Zoltán* (82) 502-658 • *Szabó Anita* (82) 502-678 • **KESZTHELYI ALIRODA:** *Németh László* 8360 Keszthely, Lovassy u. 7/b. • 8361 Keszthely, Pf. 132. • Telefon: (83) 511-445 • Fax: (83) 314-820 • Mobil: (20) 296-7676 • E-mail: tfi.balaton@somogy.ddrkh.hu • *Fabacsovics Zoltán* 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. • Tel/fax: (87) 482-475 • Mobil: (20) 296-7517 • E-mail: tfi.bfured@somogy.ddrkh.hu • *Kadlicskó Krisztián* 8600 Siófok, Hock János köz 2. • Telefon/fax: (84) 316-714 • Mobil: (20) 296-7687 • E-mail: postmaster@ddtulikoizigh.t-online.hu

ARATÓ ANDRÁS ISTVÁN állami főépítész, fősztályvezető. *Illetékességi területe:* az Észak-alföldi Régió (Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék, Debrecen, Szolnok, Nyíregyháza m. j. városok).

ÉSZAK-ALFÖLDI REGIONÁLIS ÁLLAMIGAZGATÁSI HIVATAL ÁLLAMI FŐÉPÍTÉSZI IRODA IRODA 4024 Debrecen, Vármegyeháza u. 1/b. • 4002 Debrecen, Pf. 83. • 4024 Debrecen, Piac u. 54. • Telefon: (52) 533-477, (52) 348-007 • Telefon/fax: (52) 348-481 • E-mail: allami.foepitesz@hajdu.earkh.hu • *Arató András:* arato.andras@hajdu.earkh.hu • *Bujdosó Judit:* bujdosos.judit@hajdu.earkh.hu • *Jambrik Imre:* jambrik.imre@hajdu.earkh.hu • *Zoboki Bernadett:* zoboki.bernadett@hajdu.earkh.hu

CSOHÁNY KLÁRA állami főépítész, fősztályvezető. *Illetékességi területe:* a Dél-alföldi Régió (Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyék, Kecskemét, Békéscsaba, Hódmezővásárhely, Szeged m. j. városok)

DÉL-ALFÖLDI REGIONÁLIS ÁLLAMIGAZGATÁSI HIVATAL ÁLLAMI FŐÉPÍTÉSZI IRODA 6741 Szeged, Rákóczi tér 1. • Telefon: (62) 562-695, fax: (62) 562-692 • E-mail: tfiszeged@darkh.hu

A rovatot szerkesztette: Zábránszky Károliné Pap Klára
az Országos Főépítész Kollégium titkára